

Кафедра Аудиту, обліку та оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Історія бухгалтерського обліку
Викладач (-і)	Черновол Олена Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Контактний тел.	+38(050) 6049398
E-mail:	Lena.chernovol@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 28 годин, практичні заняття – 14 годин, самостійна робота – 78 годин. Формат: очний (offline / facetoface) / дистанційний (online). Мова викладання: українська / англійська. Рік викладання – 2022.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія бухгалтерського обліку» є формування системи знань з історії бухгалтерського обліку, ознайомлення з досвідом минулого для кращого розуміння сутності сучасного ведення бухгалтерії.

Завдання вивчення дисципліни «Історія бухгалтерського обліку»: засвоєння загальних методологічних підходів до вивчення історії бухгалтерського обліку; ознайомлення з різними обліковими системами; оволодіння знаннями бухгалтерської науки в різних країнах; вивчення історії становлення бухгалтерського обліку в Україні.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- підходи до вивчення історії обліку та її періодизації;
- джерела виникнення бухгалтерського обліку в країнах Стародавнього Світу; історичні аспекти виникнення подвійної бухгалтерії;
- загальні закономірності формування та розвитку бухгалтерського обліку як науки в різних країнах світу у кінці XIX – на початку XX ст .;
- основні облікові теорії та напрями розвитку світових бухгалтерських шкіл;
- еволюцію елементів методу бухгалтерського обліку з моменту їх виникнення і до сьогодення;
- основні історичні етапи розвитку обліку в Україні.

вміти:

- систематизувати й розширити знання із питань класифікації національних систем обліку, організації бухгалтерського обліку в розвинутих країнах світу в сучасних умовах;
- аналізувати отримані знання для застосування їх в сучасному середовищі бухгалтерського обліку.

набути соціальних навичок(soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в командній діяльності;
- вміння планування та управління часом, робота з інформацією та прийняття рішень, розвиток проектного мислення, вміння переконання та аргументації.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у ЦНТУ; Положення про організацію вивчення вибіркового навчального дисциплін у ЦНТУ; Положення про рубіжний контроль успішності та сесійну атестацію здобувачів вищої освіти ЦНТУ; Положення про критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ЦНТУ; Положення про дотримання академічної доброчесності НПП та здобувачами вищої освіти у ЦНТУ; Кодекс академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Початки зародження обліку.

Тема 2. Формалізація облікових записів і зародження подвійної бухгалтерії.

Тема 3. Формування бухгалтерського обліку як науки.

Тема 4. Еволюція основних методичних засад бухгалтерського обліку.

- Тема 5. Облікові теорії та світові бухгалтерські школи.
Тема 6. Становлення бухгалтерського обліку в Україні.
Тема 7. Бухгалтерський облік у країнах світу у 20 ст..
Тема 8. Подвійне оподаткування.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Бутинець, Ф. Ф. Історія бухгалтерського обліку [Текст] : навч. посіб. : у 2-х ч. – 2-е вид., доп. і перероб. / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир : Рута, 2001. – Ч. 1. – 512 с. Бутинець, Ф. Ф. Історія бухгалтерського обліку [Текст] : навч. посіб. : у 2-х ч. – 2-е вид., доп. і перероб. – 2-е вид., доп. і перероб. / Ф. Ф. Бутинець. – Житомир : Рута, 2001. – Ч. 2. – 512 с.
2. Велика Історія України [Текст]. – К. : Глобус, 1993. – Т. 1. – С. 19.
3. Історія української та зарубіжної культури [Текст] : навч. посіб. / С. М. Клапчук, Б. І. Білик, Ю. А. Горбань [та ін.] ; за ред. С. М. Клапчука. – 6-те вид., випр. і доп. – К. : Знання - Прес, 2007. – 358 с.
4. Лучко, М. Р. Історія обліку: світ та Україна, погляд крізь роки [Текст] / М. Р. Лучко, М. Я. Остап'юк. – Тернопіль : Зорепад, 1998. – 151 с.
5. Малюга, Н. М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку [Текст] : навч. посіб. / Н. М. Малюга ; за ред. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир : Рута, 2003. – 476 с.
6. Остап'юк, М. Я. Теорія бухгалтерського обліку (історичні та методологічні аспекти) [Текст] : монографія / М. Я. Остап'юк., Й. Я. Даньків, М. Р. Лучко. – Ужгород : Ужгородський держуніверситет, 1998. – 148 с.
7. Пачоли, Л. Трактат о счетах и записях [Текст] / Л. Пачоли. – М. : Статистика, 1974. – 160 с.
8. Помазков, Н. С. Счетные теории. Принцип двойственности и метод двойной записи [Текст] / Н. С. Помазков. – Л. : Экономическое образование, 1929. – 242 с.
9. Пушкар, М. С. Історія обліку та контролю господарської діяльності [Текст] : навч. посіб. / М. С. Пушкар, Н. В. Гавришко, Р. В. Романів. – Тернопіль : Карт-бланш, 2003. – 223 с.
10. Пушкар, М. С. Тенденції та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні [Текст] / М. С. Пушкар. – Тернопіль : Економічна думка,

Карт-бланш, 1999. – 422с.

11. Рувер, Р. Как возникла двойная бухгалтерия [Текст] / Р. Рувер ; пер. С англ. А. Ф. Мухина. – М. : Госфиниздат, 1958.
12. Соколов, Я. В. История развития бухгалтерского учета [Текст] / Я. В. Соколов. – М. : Финансы и статистика, 1985. – 367 с.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування, Протокол № 1 від «17» серпня 2022.